

Uchwała Nr 17/I/2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach
z dnia 13 stycznia 2022 r.

w sprawie uchwały Nr XXXIV/284/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 21 grudnia 2021 r.
w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) - **Kolegium** Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XXXIV/284/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi **w części** dotyczącej **§ 6. w brzmieniu:** „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.” - z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w związku z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 6k ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.), polegającego na niezachowaniu 14 - dniowego okresu od dnia ogłoszenia uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego wymaganego dla wejścia w życie aktu prawa miejscowego.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXIV/284/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 22 grudnia 2021 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na posiedzeniu z dnia 30 grudnia 2021 r. uchwałą

Nr 385/XXXI/2021 wszczęło postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały Rady Gminy Chybie.

Badanie nadzorcze tego aktu przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 13 stycznia 2022 r. Posiedzenie przeprowadzono w trybie zdalnym, o terminie którego powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 15 zzz ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.). W posiedzeniu nie wzięli udziału przedstawiciele organów Gminy Chybie.

Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium Izby stwierdziło w badanej uchwale istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Powyższe naruszenie prawa stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności badanej uchwały w części. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny:

W dniu 21 grudnia 2021 r. Rada Gminy Chybie podjęła uchwałę Nr XXXIV/284/2021 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W podstawie prawnej uchwały powołano art. 7 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 6k ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 2a pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888, z późn.zm.).

W § 1 podjętej uchwały ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w wysokości 29,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Z kolei w § 2 ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w § 1, w wysokości 62,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny. W § 3 postanowiono o utracie mocy uchwały Nr XXV/203/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2021 r., poz. 516), natomiast w § 4 wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Chybie. W przepisach końcowych uchwały zamieszczono postanowienia w następującym brzmieniu:

§ 5. „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego”,

§ 6. „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”.

Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 30 grudnia 2021 r. pod poz. 8730.

Kolegium Izby zważyło, co następuje:

Zgodnie z art. 6k ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.) rada gminy, w drodze uchwały dokonuje wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 tej ustawy oraz ustala stawkę takiej opłaty. Z kolei w ust. 3 tegoż art. zawarto delegację dla rady gminy, zgodnie z którą organ ten winien określić stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b tej ustawy.

W badanej uchwale Rady Gminy Chybie ustalono stawki takiej opłaty odpowiednio w wysokościach 29 zł i 62 zł, tj. podniesiono ich wysokość w stosunku do poprzednio obowiązujących stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w tej jednostce samorządu terytorialnego, ustalonych w uchwale Nr XXV/203/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wówczas wynosiły odpowiednio 26 zł i 52 zł.

Uchwała będąca przedmiotem badania nadzorczego stanowi bez wątpienia akt prawa miejscowego. Gminie przysługuje prawo stanowienia takich aktów prawa miejscowego, obowiązujących na obszarze gminy, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.). Akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały, stosownie do regulacji zawartej w art. 41 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie, natomiast zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U z 2019 r. poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi

w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

W uchwale Nr XXXIV/284/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w § 6 zamieszczono zapis dotyczący jej wejścia w życie o następującej treści: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 30 grudnia 2021 r. pod poz. 8730.

Takim postanowieniem naruszono w sposób istotny podstawową zasadę związaną z datą wejścia w życie aktu prawa miejscowego, sformułowaną w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z tą zasadą ustanowiony jest domyślny okres *vacatio legis* przepisów powszechnie obowiązujących (w tym aktów prawa miejscowego), zgodnie z którym akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Ustawowy obowiązek ustanawiania odpowiedniego *vacatio legis* wynika z zasad bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych oraz ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzi się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zob. G. Wierczyński „Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych - Komentarz” - oficyna Wolters Kluwer Warszawa 2010). Podjęta przez Radę Gminy Chybie uchwała nakładająca na właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, wyższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od dotychczas obowiązujących, winna odpowiadać przytoczonym powyżej wymogom dotyczącym zasad ogłaszania aktów prawa miejscowego. Podjęcie takiego aktu na sesji Rady Gminy Chybie w dniu 21 grudnia 2021 r. już ze względów obiektywnych uniemożliwiało skuteczne postanowienie o jego wejściu w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. ze względu na brak możliwości dochowania wymaganego 14 dniowego *vacatio legis* pomiędzy jego ogłoszeniem i dniem wejścia w życie, a dodatkowo należy zauważyć, że opublikowanie uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nastąpiło dopiero w dniu 30 grudnia 2021 r.

W ocenie Kolegium w analizowanym stanie faktycznym i prawnym nie zaistniały ustawowe przesłanki, które umożliwiłyby skrócenie ww. okresu, stosownie do regulacji zawartej w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Z powyższych względów Kolegium Izby na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia

8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372z późn. zm.) - zgodnie z którym uchwały i zarządzenia organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne, a o ich nieważności w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały - zobligowane było do orzeczenia o nieważności uchwały Nr XXXIV/284/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części dotyczącej § 6. dot. zapisu w brzmieniu: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”. Kolegium równocześnie uznało, że przedmiotowa uchwała w pozostałym zakresie może funkcjonować w obrocie prawnym, jednakże dzień jej wejścia w życie winien być ustalany w oparciu o zasadę zawartą w 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, z wszelkimi konsekwencjami wynikającymi w tego faktu.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej